

Mark- och miljööverdomstolen den 8 juni 2022 mål nr F 5327-21

I landets tusentals radhusområden funderar samfällighetsföreningar på detta med laddplatser. Företeelsen har inom loppet av några år gått från obskyr subkultur till generellt efterfrågad, och av allt att döma är snart laddboxen en lika självklar gadget i hemmet som bredbandsroutern.

En fråga för en samfällighetsförening som överväger installation av laddinfrastruktur är om åtgärden ryms inom ramen för det ändamål som föreningen är satt att tillgodose. Hittills har rättspraxis tytt på att anordningar för elbilsaddning inte är tillåten om det inte uttryckligen anges i anläggningsbeslutet. En pinfärsk dom från Mark- och miljööverdomstolen nyanserar dock denna bild. I det aktuella fallet ansåg domstolen att det var det tillåtet för samfällighetsföreningen att vidta åtgärder på sitt befintliga elsystem för att möjliggöra för medlemmarna att själva montera en laddbox vid sin garageplats.

Den aktuella samfällighetsföreningen förvaltar en gemensamhetsanläggning från 1975. I gemensamhetsanläggningen ingår bland annat garage inklusive el- och belysningsanläggningar. Elen i garagen använts dels till belysning och dels till stickkontakter vid alla garageplats. Föreningen och dess ga är således jämförbar med tusentals andra runt om i landet vad beträffar verksamheten.

Åtgärden som var föremål för domstolsprövning var att installera så kallade laddmoduler på föreningens befintliga elsystem i syfte att möjliggöra för medlemmarna att själva installera en laddbox vid sin garageplats. Dessa laddmoduler beskrivs av domstolen som *"en form av säkerhetsanordning i form av en lastväxel som säkerställer att elnätet inte överbelastas vid användning av elen till bland annat elbilsaddning"*.

Domstolen resonerade enligt följande, med hänvisning till rättsfallet NJA 1989 s. 291. *"Det är naturligt vid förvaltning av tekniska anordningar att även nya anspråk som kan ställas på anläggningens prestanda beaktas"*. Domstolen menar att laddmodulerna inte är en anläggning av principiellt annan art än den som anges i anläggningsbeslutet från 1975. Ett av ändamålen med den aktuella gemensamhetsanläggningen var och är att förse garagen med elkraft. Om behovet och användningen av elkraft i garagen ökar har föreningen mandat att vidta åtgärder för att hantera detta såsom att med hjälp av laddmoduler trygga elsäkerheten.

Garagen får uppenbart användas för bilparkering (det är själva poängen med ett garage). Vid varje garageplats finns ett eluttag avsett för garageplatsen och bilen som står där. Det är i anläggningsbeslutet inte preciserat vad eluttaget får användas till. Tills för några år sedan var det praktiska behovet av uttaget bara för tex motor- och kupévärmare, men idag kan elen också behövas för att ladda bilen. För att säkerställa att elsystemet kan användas för elbilsaddning utan att överbelastas har föreningen enligt domen mandat att installera laddmodulerna.